

[Christmas Møller.]

det konservative Folkeparti det fornødne Hensyn i Samarbejdet, naturligt udløses i, at man spørger Vælgerne om deres Mening. Men vi ønsker dog at fremhæve, at vi ikke kan erkende det rimelige i, at der ikke, inden en saadan Beslutning tages, konfereres med Partiernes Formænd, saaledes at Kongen hører *hele* Rigsdagens Mening om den politiske Situation. Navnlig synes vi, dette er rimeligt, naar Regeringen er en Mindretalsregering; og vi siger til Ministeriet og til Partiet Venstre, at der meget nemt kan komme en Dag, hvor Venstre ønsker, at det ikke havde handlet saa partiegoistisk, som det her har gjort. Som Kongen, efter Valget i 1926 forhandlede med Partiernes om, hvilke Skridt Kronen skulde foretage, saaledes burde der efter vor Opfattelse ogsaa nu være raadet til en saadan Konference.

Men Grundlaget for den hele Situation, vi staar midt oppe i, er jo de bristede Forhandlinger om Forsvarsspørgsmaalet, og ingen vil bestride, at der her er vist den største Imødekommenhed og Forhandlingsvillighed fra konservativ Side.

Vort Krav maatte være, at man i denne Sag lyttede til Sagkundskaben, ligesom Rigsdagen gør det i saa mange andre Sager, og stor Forskel var der mellem Venstres og vor Opfattelse. Vi gjorde Indrømmelse paa Indrømmelse, medens Venstre overhovedet ingen Indrømmelser gjorde til de Konservative. Det Standpunkt, Venstre til Slut stillede sig paa, det saakaldte forbedrede Brorsenske Forslag, viser med fuldkommen Tydelighed, at Venstre ingen Indrømmelse havde gjort til de Konservative, men kun gjort Indrømmelse til sig selv.

Bag hele Venstres Politik lige siden Valget i 1926 har ustandseligt ligget dette, hvad enten det drejede sig om Krisespørgsmaal, opstaaet ved Regeringens Handlinger, om Forsvarsspørgsmaalet eller om Afstemningen nu angaaende Finansloven, bag det hele, siger jeg, har hele Tiden ligget den Betragtning, at de Konservative til syvende og sidst ikke kan gøre andet end at støtte Venstreministeriet. Venstre har ikke villet et Samarbejde paa lige Fod., som betød, at to selvstændige Partier forhandlede sig til Rette og gjorde hinanden Indrømmelser, naturligvis saaledes, at det største Parti, som havde Regeringsmagten, havde mere Indflydelse end det mindre. Venstre har troet, at naar det kom til Stykket, maatte Konservatismen ogsaa angaaende principielle Krav bøje af.

Hver eneste Gang en politisk Krise opstod, hvad enten den var fremkaldt ved

mindre forstandige Handlinger fra Regeringens egen Side eller paa anden Maade, blev hele Spørgsmaalet, saaledes som det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg gør det nu igen, gjort til et Spørgsmaal om, hvorvidt den højtærede Statsminister eller det ærede Medlem Hr. Stauning skulde regere. Overfor denne Tvangspolitik har vi stedse tilbudt redeligt Samarbejde, men det er altid blevet afvist.

Om den politiske Krise, der opstod ved, at vi undlod at stemme for Finanslovsforslaget, skal jeg udtale følgende: Vi havde i Tide meddelt Venstre, at vi tog Forbehold overfor Finansloven, saa enhver Tale om Bagholdsangreb maa jeg tilbagevise. „Nationaltidende“ havde saa tidligt som i Lørdags meddelt, at det konservative Folkeparti vilde undlade at stemme. Det er blevet sagt, at vi ikke havde tænkt den Mulighed, at Socialdemokraterne vilde stemme imod Finanslovsforslaget. Fuldkommen urigtigt! Det er ikke Skik at omtale, hvad der foregaar paa Partimøder, men selvfølgelig var denne Mulighed ogsaa overvejet og drøftet.

Jeg vil gerne spørge, hvordan man mener, at vi kunde have gjort andet end at undlade at stemme. Hvorledes var ikke den højtærede Finansministers Motivering som Venstres Formand i 1925, da Ministeriet Stauning vilde lovgive paa Finansloven? Med Formandens Tilladelse vil jeg gerne bringe et Par meget korte Citater. Da udtalte den højtærede Finansminister, den daværende Formand for Partiet Venstre, — det staar Sp. 6353 —:

„De konstitutionelle Spørgsmaal, vi behandlede i Gaar, skal jeg undlade at komme ind paa her i Dag. Jeg skal kun sige, at jeg ikke kan tilraade mine Meningsfæller at stemme for Finanslovsforslaget ved den endelige Afstemning, da vi mener, at det, saaledes som det blev formet ved Afstemningerne i Gaar, indeholder et konstitutionelt Overgreb.“

Og senere Sp. 6373 udtalte den højtærede Finansminister følgende:

„Vi staar som een Mand“ — det er altsaa Partiet Venstre, der staar som een Mand — „mod dette konstitutionelle Overgreb, som her er forsøgt. Vi undlader at stemme, det er det mildeste, vi kan gøre.“

Det var det mildeste, Venstre kunde gøre i 1925: at undlade at stemme — der har altsaa været alvorlige Overvejelser om at gøre noget stærkere, nemlig at stemme imod Finanslovsforslaget.

„Det udtrykker,“ siger Finansministeren videre, „at vi ikke vil modsætte os